

Inzenden scores

Uiterlijk op 21 juni de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school op de daartoe verstrekte optisch leesbare formulieren naar de Citogroep zenden.

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.

3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel.

Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 punten, zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het antwoordmodel anders is vermeld.

5 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het antwoordmodel anders is vermeld.

6 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

7 Voor deze toets kunnen maximaal 63 scorepunten worden behaald. Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

8 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer (artikel 42, tweede lid, Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO).

Dit cijfer kan afgelezen worden uit tabellen die beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt er een computerprogramma verspreid waarmee voor alle scores het cijfer berekend kan worden.

3 Vakspecifieke regel

Voor het vak Economie 1 (nieuwe stijl) VWO is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen punten afgetrokken. Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één punt afgetrokken tot een maximum van drie punten voor het hele examen.

4 Antwoordmodel

Antwoorden

Deel-
scores

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

Maximumscore 2

- 1 ☐ van prijsdifferentiatie
Een voorbeeld van een juiste toelichting is:
Een toelichting waaruit blijkt dat alle bezoekers kunnen kiezen tussen luxe en minder luxe plaatsen.

Maximumscore 2

- 2 ☐ oligopolie
Uit het antwoord moet blijken dat er sprake is van acht aanbieders
heterogeen
Uit het antwoord moet blijken dat het GSO vanwege het gebouw / de akoestiek een uniek product aanbiedt

1

1

Maximumscore 2

- 3 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat het GSO een hogere prijs voor zijn concerten zou kunnen gaan vragen en 'Het Nationaal' die hogere kosten niet (volledig) aan de bezoekers kan doorberekenen.

Maximumscore 2

- 4 ☐ Een voorbeeld van een juiste berekening is:
oude opbrengst minder luxe plaatsen: $100 \times (0,70 \times 1.500 \times \text{€ } 50)$ € 5.250.000
nieuwe opbrengst minder luxe plaatsen: $100 \times (0,90 \times 1.500 \times \text{€ } 40)$ € 5.400.000
toename opbrengst € 150.000
Aangezien de kosten gelijk blijven en er in de uitgangssituatie sprake was van kostendekking, is dit tevens de (toename van de) winst.

Maximumscore 2

- 5 ☐ met parallellisatie
Uit de toelichting moet bovendien blijken dat de nieuwe producten tot een andere bedrijfskolom behoren.

Opgave 2

Maximumscore 1

- 6 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om de besparingen op de huursubsidie.

Maximumscore 1

- 7 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om de aftrekbaarheid van de hypotheekrente.

Maximumscore 2

- 8 ☐ Een voorbeeld van een juiste berekening is:
Door de stijging van de marktprijs gaat $\text{€ } 97.500 - \text{€ } 90.000 = \text{€ } 7.500$ van de subsidie verloren zodat van de subsidie $\text{€ } 12.500 - \text{€ } 7.500 = \text{€ } 5.000$ resteert.

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 3	
9 ☐ Een voorbeeld van een juiste berekening is: Het gevraagde aantal woningen in prijsklasse II stijgt met $\frac{7.500}{60.000} \times 100\% = 12,5\%$ De marktprijs van woningen in prijsklasse I stijgt met $\frac{7.500}{90.000} \times 100\% = 8,3\%$ De kruiselingse prijselasticiteit bedraagt $\frac{12,5}{8,3} = 1,5$	<u>2</u> <u>1</u>

Opmerkingen

- Als voor de vraagverandering 2.500 genomen is: 1 punt in mindering brengen.
- Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Opgave 3

Maximumscore 2

- 10 ☐ gestegen
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat een hogere dollarkoers leidt tot een duurdere import hetgeen wordt doorberekend in de consumentenprijzen.

Maximumscore 2

- 11 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat de met de belastingverlaging gepaard gaande koopkrachtverbetering de bestedingen kan stimuleren waardoor de productiecapaciteit overbezet zou kunnen raken.

Maximumscore 2

- 12 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat de met de belastingverlaging gepaard gaande koopkrachtverbetering tot lagere brutoloonkosten kan leiden hetgeen de stijging van de loonkosten kan beperken.

Maximumscore 2

- 13 ☐ krapper
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat de inflatie in beide jaren gelijk is zodat de grotere toename van de koopkracht in 2000 moet worden toegeschreven aan een grotere stijging van het nominale loon hetgeen wijst op een sterke onderhandelingspositie van de werknemers.

Opmerking

Indien figuur 3 niet in het antwoord is betrokken, maximaal 1 punt toekennen.

Opgave 4

Maximumscore 2

- 14 ☐ Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 $\frac{100}{30} \times (\text{€ } 7.078 - \text{€ } 2.995) = \text{€ } 13.610$

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 2

- 15 ☐ marginale belastingdruk bij minimumloon: $\frac{€ 2.995 - € 1.815}{€ 2.995} \times 100\% = 39,4\%$
marginale belastingdruk bij 130% minimumloon: $\frac{€ 7.078 - € 4.175}{€ 7.078} \times 100\% = 41,0\%$

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 16 ☐ uit figuur 4
Een voorbeeld van een juiste toelichting is:
Een toelichting waaruit blijkt dat in figuur 4 het netto-inkomen daalt bij een stijging van het bruto-inkomen.

Maximumscore 2

- 17 ☐ minder inkomensafhankelijk
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt er bij een stijging van het inkomen minder inkomensverlies optreedt doordat de inkomensondersteunende tegemoetkomingen minder snel dalen zodat een grotere netto inkomensverbetering resteert.

Opgave 5

Maximumscore 2

- 18 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat export- / importprijzen minder onzeker zijn zodat het afsluiten van handelscontracten minder risico's met zich meebrengt.

Maximumscore 2

- 19 ☐ dalen
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat producten uit het eurogebied voor het buitenland duurder worden waardoor de vraag naar deze producten kan afnemen zodat er minder euro's gevraagd worden en de waarde van de euro daalt.

Maximumscore 2

- 20 ☐ stijgen
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat de ECB de rente in het eurogebied zal verhogen waardoor beleggen in het eurogebied aantrekkelijker wordt zodat de vraag naar euro's toeneemt en de waarde van de euro stijgt.

Maximumscore 2

- 21 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat de hoge economische groei kan betekenen dat de VS veel goederen importeren uit het eurogebied zodat de vraag naar euro's toeneemt en de waarde van de euro stijgt.

Maximumscore 2

- 22 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat de hoge economische groei kan betekenen dat de VS een aantrekkelijk investeringsland is zodat bedrijven in het eurogebied vermogen naar de VS exporteren zodat het aanbod van euro's toeneemt en de waarde van de euro daalt.

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Opgave 6

Maximumscore 3

23 ☐

ja

Een voorbeeld van een juiste toelichting / berekening is:

De relatieve toename van de fileproblematiek bedraagt: $\frac{29.226}{24.560} \times 100 = 118,9$ ($\rightarrow 19\%$)

1

en dat is meer dan de relatieve toename van het aantal kilometers van de personenauto's:

$\frac{6,2 \times 14.800}{5,8 \times 15.000} \times 100 = 105,5$ ($\rightarrow 5,5\%$)

2

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

24 ☐

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat iemand die veel rijdt en dus veel gebruik maakt van de (openbare) weg, ook veel benzine verbruikt en dus veel accijns betaalt.

Maximumscore 1

25 ☐

Voorbeelden van een belasting die het bezit / de aanschaf van personenauto's duurder maakt, zijn motorrijtuigenbelasting en omzetbelasting (BTW).

Maximumscore 3

26 ☐

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

De belasting in verband met het gebruik neemt toe met $0,30 \times (0,75 \times \text{€ } 3.500) = \text{€ } 787,50$

2

De belasting op het bezit moet afnemen met $\frac{787,50}{0,5 \times 4.200} \times 100\% = 37,50\%$

1

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Opgave 7

Maximumscore 2

27 ☐

De arbeidsproductiviteit per persoon is gelijk gebleven.

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Een toelichting waaruit blijkt dat in dat geval de productiegroei gelijk is aan de groei van de werkgelegenheid.

Maximumscore 2

28 ☐

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

productiegroei in Nederland: $\frac{1,8\%}{0,65} = 2,8\%$ en in de EU: $\frac{0,4\%}{0,40} = 1\%$

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 2

- 29 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:
 Een antwoord waaruit blijkt dat in de dienstensector veelal sprake is van persoonlijke dienstverlening die zich minder goed leent voor automatisering zodat de toename van de arbeidsproductiviteit in die sector relatief laag zal zijn waardoor productiegroei tot een relatief grote toename van de werkgelegenheid leidt.

Opgave 8

Maximumscore 1

- 30 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:
 Een antwoord waaruit blijkt dat de vakantiegangers het Caribisch eiland vooral zullen bezoeken als het in hun eigen land winter is.

Indien uitsluitend gesteld is dat de werkgelegenheid in het eerste en in het vierde kwartaal groter is dan in de overige kwartalen

0

Maximumscore 2

- 31 ☐ Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 aantal personen met een seizoensbaan ultimo maart: $\frac{60}{160} \times 86.272 = 32.352$
 aantal personen met een seizoensbaan ultimo juni: $\frac{5}{105} \times 56.175 = 2.675$
 Dit betekent dat $32.352 - 2.675 = 29.677$ personen hun werk kwijtraken.

Maximumscore 2

- 32 ☐ Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- Een antwoord waaruit blijkt dat deze mensen zich niet als werkloos laten inschrijven omdat ze het werk in het toerisme als bijbaan / tweede baan hebben.
 - Een antwoord waaruit blijkt dat deze mensen zich niet als werkloos laten inschrijven omdat ze in het seizoen voldoende verdienen om een heel jaar van te leven.

Einde